

LA SÍNDICA DE GREUGES DE BARCELONA INSISTEIX EN LA NECESSITAT DE CREAR UN CENS DELS EDIFICIS PÚBLICS AMB PRESÈNCIA D'AMIANT

Barcelona, 5 d'agost del 2020 – La Síndica de Greuges de Barcelona ha tornat a recomanar a l'Ajuntament de Barcelona que procedeixi sense demora a la confecció i publicació d'un cens definitiu d'edificis públics amb presència d'amiant. Vilà ha recordat que aquest és un compromís municipal que el consistori va aprovar dur a terme en la legislatura 2015-2019 com a punt de partida per a l'inici del procés de desamiantat amb prioritats a escoles, hospitals i edificis públics.

“Tot i aquest compromís, l'únic fet contrastat és que el 21 de juliol de 2017 el consistori va aprovar una declaració institucional i tres anys després, no coneixem cap resultat concret dels compromisos establerts. Ara per ara, només podem concloure que la ciutat de Barcelona no està seguint la Resolució del Parlament Europeu per aconseguir l'objectiu d'amiant zero l'any 2028”, ha remarcat la síndica de greuges de Barcelona, Maria Assumpció Vilà.

Els riscos que representa l'amiant

L'existència d'amiant als entorns urbans és una realitat que impacta les ciutats amb un elevat nivell de construcció, com és Barcelona. L'amiant es tracta d'un mineral molt valorat per la seva capacitat d'aïllament tèrmic. Des que l'any 1978 una resolució del Consell d'Europa va declarar l'amiant com a substància cancerígena, diferents organismes han legislat sobre l'ús d'aquest mineral fins a l'any 2002, quan una directiva de la Unió Europea prohibeix la fabricació de productes que incloguin l'amiant.

L'amiant està relacionat amb malalties com l'asbestosi o el mesotelioma. Tot i que amb la prohibició del 2002 finalitza una part greu del problema, segueix vigent la seva nocivitat perquè amb la degradació o trencament de les presents estructures de fibrociment s'alliberen les seves fibres, que són responsables de patologies oncològiques detectades en persones que hi han tingut contacte.

L'any 2013 el Parlament Europeu va publicar la Resolució 2012/2065(INI), que determina que els materials amb amiant tenen un cicle de vida d'entre 30 i 50 anys i que té l'objectiu d'eliminar aquest material de tota la Comunitat Europea abans de l'any 2028. Entre altres mesures, la resolució insta la Unió Europea a elaborar models per supervisar la presència d'amiant en edificis i canonades, i recomana als estats membres que generin registres públics sobre l'amiant per avançar en el procés de la seva eliminació gradual. Tot i que és responsabilitat de l'administració central posar

solució a aquesta problemàtica, la Sindicatura de Greuges de Barcelona només té potestat per supervisar l'administració municipal.

Des de l'any 2018, la Síndica de Greuges de Barcelona recomana a l'Ajuntament de Barcelona que estudiï en profunditat el contingut de la mencionada resolució per considerar quines propostes poden ser assumides pel consistori, com per exemple el cens d'edificis amb presència d'amiant, així com l'inici del procés d'eliminació amb prioritat a les escoles, hospitals i edificis de concurrència pública.

Quins han estat els compromisos municipals?

En la sessió ordinària del 21 de juliol del 2017 el Plenari del Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona va acordar una declaració institucional que donava el vistiplau a bona part del contingut de la Resolució 2012/2065(INI). **El consistori es comprometia a presentar durant la legislatura 2015-2019 un inventari de tots els equipaments i edificacions públiques municipals amb presència d'amiant o fibrociment**, i establir un calendari i una dotació econòmica. Posteriorment, els organismes locals que poden gestionar aquesta problemàtica, l'Agència de Salut Pública de Barcelona i/o l'Àrea d'Ecologia Urbana, han mostrat l'interès per avançar en aquesta qüestió. **Però, tres anys després seguim sense un cens definitiu dels edificis públics amb presència d'amiant i Barcelona continua sense atendre la Resolució del Parlament Europeu.**

Una nova queixa ciutadana

Un ciutadà va presentar una queixa a la Sindicatura de Greuges de Barcelona perquè l'Ajuntament no havia donat resposta a la instància presentada per una comunitat de propietaris i propietàries davant l'alarma que els generava el mal estat en què es troba la coberta de fibrociment del Mercat de l'Estrella i l'afectació que podria tenir en la salut del veïnat.

Per començar, la Síndica ja ha remarcat l'obligació que tenen les administracions de respondre les sol·licituds de la ciutadana i per tant, **"és necessari recordar a l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona que té un termini de 60 dies per atendre les peticions emeses per qualsevol ciutadà o ciutadana"**, ha manifestat Vilà. Però la queixa va més enllà d'uns terminis burocràtics, i cal prendre consciència de l'existència d'amiant en moltes instal·lacions de la nostra ciutat.

Concretament, el Mercat de l'Estrella es tracta d'una edificació de l'any 1954, és a dir de fa 66 anys. Per tant, si tenim en compte que la Resolució del Parlament Europeu manifesta que els materials amb amiant tenen una vida d'entre 30 i 50 anys, veiem que aquest període queda àmpliament superat. La síndica Vilà creu que **"és del tot necessari que es duguin a terme les proves diagnòstiques de la coberta per tal de descartar l'existència de riscos de dispersió de fibres d'amiant"**.